

оржжие; полководецът Германъ разбилъ пълчищата отъ антитѣ, които преминавали Дунава. Надлъжъ по брѣга на Дунава били отчасти съградени, отчасти поправени 80 крепостни стражеви кули, а за главнокомандуващъ на дунавскитѣ войски билъ назначенъ Хилвудъ, който следъ тригодишна щастлива война билъ убитъ въ единъ необмисленъ походъ въ отвѣддунавската славянска земя. Тогава се започнала война противъ славянитѣ, които вече се установили на постоянно мястоожителство на полуострова; полководецът Мундо въ 529 год. разбилъ славянитѣ въ Илирия и българитѣ въ Тракия. Че на полуострова вече имало множество независими славянски общини, се вижда сѫщо така отъ разпоредбите на този императоръ. За каква друга цель, ако не за господство надъ славянитѣ на полуострова съградилъ той, освенъ дунавскитѣ крепости, още 600 укрепени места въ самата страна, въ Аврелианова Дакия, въ Македония, Тесалия и Епиръ? А ако това не е доказателство, тогава трѣбва да обѣрнемъ внимание на посоченитѣ отъ Дринова думи на Прокопия: „каквото изчезнало и дошло въ упадъкъ въ Филипополъ и Плотино-полъ, той (Юстинианъ) бѣрзо го изградилъ, понеже се оказалось, че твърде лесно могли да се превзематъ тия градове, тъй като лежали въ съседство съ множество варварски народи”²⁷. Крепостта Адина, близо до Палматида въ Мизия, била поставена на военна нога, понеже въ околностите ѝ Схал-въгъю²⁸ вѣрвхор²⁹ нападали на пѫтуващите и правѣли страната небезопасна. Въ своята родна земя императоръ основалъ новъ градъ *Justiniana Prima*. Споредъ нѣкои сведения, той лежалъ при Кюстендилъ, споредъ други — при Скопие; въ всѣки случай билъ въ центъра на полуострова, или въ провинцията *Dacia mediterranea*, или въ Дардания, ала въ никой случай не билъ близо до Охридъ. Архиепископството учредено отъ него тамъ, въ състава на което влизала страната отъ Дунава до Шкодра, безследно изчезнало следъ 100 години срѣдъ ожесточени войни.

Всички тия приготовления не постигнали целта си. Докато Юстинианъ съ успѣхъ се борилъ въ отдѣлните провинции — на изтокъ противъ перситѣ, въ Африка противъ вандалитѣ, въ Италия противъ готите — Балканскиятъ полуостровъ до самитѣ врата на столицата станалъ плячка на славянитѣ. Всѣка година тѣ правили своите нападения чакъ до Елада; ни планина, ни пещера, ни едно кѫтче римска земя не било пощадено. При всѣко нападение около 200,000 римски поданици били посичани или откарвани въ плень. Нѣкои непълни сведения за тия нападения се намиратъ въ описанието на готската война отъ Прокопия Кесарийски; но понеже цѣли 20 години, отъ 527 год. нататъкъ той се намиралъ въ лагера на Велизария, на чужбина, сведенията му за произшествията на полуострова сѫ почерпани по-скоро отъ слухове, отколкото отъ достовѣрни свидетелства.

Подробното описание на тия войни би ни завело далечъ; ние ще се погрижимъ да дадемъ най-важното.

Въ 533 год. антитѣ разграбили Тракия; малко по-сетне Юстинианъ водилъ преговори съ тѣхъ съ намѣрение да имъ отстѫпи града Турисъ на лѣвия брѣгъ на Дунава (може би Турну-Магурели при устието на Алута), ако тѣ се задължатъ да му помогатъ противъ другите врагове на империята. Въ 548 год. славянитѣ безъ спѣнка проникнали чакъ до Дирахионъ. Въ 551 г. една тѣлпа славяни отъ 3000 души преминала Дунава и, раздѣлена на два отреда, опустошила Илирикъ и цѣла Тракия, дето билъ разрушенъ отъ тѣхъ градъ Топиростъ, лежащъ на брѣга на Егейско море. На следната година огромни маси заддунавски славяни потеглили къмъ Солунъ. Ала когато узнали въ Нишъ, че римска войска стои въ Сердика, тѣ обѣрнали на западъ и на три отреда опустошили по-голѣмата част отъ полуострова, като проникнали чакъ до дѣлгата Анастасиева стена. Въ 558 год. много претърпѣлиятъ полу-